

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 4Tos/97/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4424010274
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Matyóová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2024:4424010274.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Matyóovej a členov senátu Mgr. Adriany Némethovej a Mgr. Ľubomíry Podmaníkovej, v trestnej veci odsúdeného A. B., pre pokračovací obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 odsek 1, odsek 4 písmeno a/ Trestného zákona, o sťažnosti odsúdeného A. B. proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky zo 05.09.2024, sp. zn. 4Nt/19/2024 (ďalej len „napadnuté uznesenie“), na neverejnom zasadnutí konanom v Nitre 28. novembra 2024, takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku s a sťažnosť odsúdeného A. B. z a m i e t a .

odôvodnenie:

Okresný súd Nové Zámky (ďalej len „súd prvého stupňa“) napadnutým uznesením zamietol podľa § 399 odsek 2 Trestného poriadku návrh odsúdeného A. B. (ďalej len „odsúdený“) na povolenie obnovy konania, ktoré sa skončilo rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 2T/49/2021 z 20.01.2022, právoplatným dňa 05.02.2022, pretože neboli zistené podmienky obnovy konania podľa § 394 Trestného poriadku.

Súd prvého stupňa v napadnutom uznesení konštatoval, že návrh na povolenie obnovy konania, ktoré sa skončilo rozsudkom sp. zn. 2T/49/2021 zo dňa 20.01.2022, právoplatným dňa 05.02.2022, odsúdený odôvodnil v podstate tým, že súd pochybil, lebo mu neuložil súhrnný trest odňatia slobody a vzhľadom na novelu Trestného zákona, výška škody, ktorú spôsobil už nezakladá kvalifikáciu obzvlášť závažného zločinu. Zdôraznil, že z vykonaného dokazovania na verejnom zasadnutí nemožno konštatovať, že by boli vyšli najavo nové skutočnosti, ktoré by sami o sebe alebo v spojení so skutočnosťami už súdu známymi privodili iné rozhodnutie vo veci, respektíve, že by uložený trest bol neprímeraný. Skutočnosti, na ktoré poukazuje odsúdený ako podľa jeho názoru na nové skutočnosti (novela Trestného zákona, výška škody a neuloženie súhrnného trestu k rozsudku Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 4T/66/2020) nie sú skutočnosťami, ktoré by svojou povahou a charakterom odôvodňovali iné rozhodnutie vo veci, alebo, že by bol trest mu uložený neprímeraný. Poznamenal, že novou skutočnosťou nie je novela Trestného zákona, ktorou došlo k zmene kvalifikačného znaku výšky škody, nakoľko táto skutočnosť neexistovala v čase, kedy súd v pôvodnom konaní rozhodoval. Ak by mala byť nejaká skutočnosť novou skutočnosťou, alebo novým dôkazom, tento musí existovať v čase, kedy sa vo veci v pôvodnom konaní konalo a rozhodovalo a vyšla najavo až neskôr. Nálezom Ústavného súdu SR zo dňa 3.07.2024 nedošlo k zániku trestnosti trestného činu, pre ktorý bol odsúdený. Podotkol, že ak by sa rozhodovalo po účinnosti novely Trestného zákona č. 40/2024 Z. z., bolo by konanie odsúdeného inak posúdené, pokiaľ ide o kvalifikačný moment - výška spôsobenej škody. Súčasne súd prvého stupňa poznamenal, že táto okolnosť nie je takou skutočnosťou, ktorá zakladá dôvod povolenia obnovy konania, a to z toho dôvodu, že nový Trestný zákon nemôže platiť retroaktívne, teda späťne v právoplatne skončených veciach. Pokiaľ ide o ukládanie trestu, súd v pôvodnom konaní uložil trest súhrnný k odsúdeniam, ku ktorým to v zmysle zákona pripadalo do úvahy. Pokiaľ sa odsúdený domnieva, že novou skutočnosťou je neuloženie

súhrnného trestu k odsúdeniu Okresným súdom Bratislava V sp. zn. 4T/66/2020, tak ani táto skutočnosť nie je novou skutočnosťou, nakoľko súd v pôvodnom konaní o danom odsúdení mal vedomosť a týmto odsúdením pri ukladaní trestu sa aj zaoberal. Ďalej uviedol, že ustanovenie § 221 odsek 1, odsek 4 Trestného zákona nestratilo účinnosť, ale novelou Trestného zákona došlo len k úprave kvalifikačného momentu - výšky škody. Konanie, pre ktoré bol odsúdený, je stále trestným činom. Preskúmaním návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania a po vykonanom dokazovaní súd prvého stupňa zistil, že skutočnosti uvádzané odsúdeným nie sú skutočnosťami ktoré by odôvodňovali povolenie obnovy konania podľa § 394 Trestného poriadku.

Proti napadnutému uzneseniu podal odsúdený ihneď, po jeho vyhlásení v jeho prítomnosti na verejnom zasadnutí súdu prvého stupňa, sťažnosť.

Sťažnosť odôvodnil vlastnými písomnými podaniami aj prostredníctvom svojho obhajcu.

Vo vlastnom písomnom podaní zo dňa 06.09.2024 žiadal o preskúmanie rozhodnutia k novele Trestného zákona na základe § 93 odsek 1 zákona o ústavnom súde na základe derogačného nálezu sp. zn. Pl. ÚS 3/2024 zo dňa 03.07.2024.

V ďalšom písomnom podaní zo dňa 04.10.2024 uviedol, že bol odsúdený podľa § 221 odsek 1, odsek 4, škoda bola 62 300 eur za obzvlášť závažný zločin, po novele trestných kódexov je to prečin. Prosil, aby bola obnova konania prijatá podľa § 394 odsek 4 písmeno b/ Trestného poriadku, prejednaná v nadväznosti na § 93 odsek 1 zákona o ústavnom súde na základe derogačného nálezu sp. zn. Pl. ÚS 3/2024 z 03.07.2024. Uviedol, že Slovenská republika je právny štát, máme Ústavu SR, tak by sme mali byť rovnocenný. Ako to môže byť, že v tomto čase niekto spácha väčšiu škodu a dostane miernejší trest. Ústava SR umožňuje, že neskorší zákon sa použije, ak je to pre páchatel'a priaznivejšie. Trestný čin ľutuje a chce všetko splatiť. Navrhol vec vrátiť súdu prvého stupňa.

V písomnom podaní zo dňa 15.10.2024 odsúdený zopakoval svoju argumentáciu z predchádzajúceho podania. Doplnil, že ho Okresný súd odsúdil na 8 rokov a Okresný súd Bratislava na 30 mesiacov. Ako to je možné, že v právnom štáte vykonáva to, čo zaniklo ako obzvlášť závažný zločin.

V písomných dôvodoch sťažnosti, prostredníctvom obhajcu, uviedol, že dôvodom povolenia obnovy konania má byť uloženie nesprávneho súhrnného trestu k rozsudku Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 4T/66/2020. Vzhľadom k tomu mal za to, že je to taká skutočnosť, ktorá sama osebe alebo v spojení so skutočnosťami už súdu známymi privodia iné rozhodnutie vo veci a primeraný uložený trest. V spojitosti s vyššie uvedeným za novú skutočnosť uviedol aj novelu Trestného zákona č. 40/2024 Z.z. - čím by bolo jeho konanie inak posúdené, pokiaľ ide o kvalifikačný moment - výška spôsobenej škody. Uviedol, aby boli do úvahy vzaté jednak novela Trestného zákona, povaha použiť neskoršie prijaté miernejšie trestné právo podľa čl. 49 ods. 1 charty, na ktorom presadení musí mať aj súd vždy vysoký a primárny záujem, a jednak implikácie judikatúrnych záverov rozsudkov Súdneho dvora vo veciach ako napr. C. a rozsudkov Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veciach D. proti C. alebo E. proti F., v ktorých ESLP zdôrazňuje, že v G. a na medzinárodnej úrovni sa postupne objavil konsenzus v názore, že uplatňovanie trestného práva stanovujúceho miernejší trest sa stalo základnou zásadou trestného práva. Okrem toho ESLP konštatoval, že zásada retroaktívneho uplatňovania priaznivejšieho trestného práva sa uplatňuje nielen na uplatniteľný trest, ale aj v kontexte zmeny týkajúcej sa vymedzenia trestného činu (rozsudok H. a I. proti C.).

V súvislosti s tým uviedol, že ak bol už niekto právoplatne odsúdený podľa predchádzajúcej pre páchatel'ov nepriaznivejšej právnej úpravy, nález nevytvára žiadnu prekážku ani potenciálnej prejudiciálnej otázke k interpretácii práva Európskej únie v rámci čl. 49 ods. 1 charty a udržateľnosti takéhoto odsúdenia. Dôvod na obnovu konania videl aj v ustanovení § 93 odsek 1 zákona o Ústavnom súde. V súvislosti s podaním riadneho opravného prostriedku uviedol, že odsúdený sa v čase plynutia lehoty na podanie riadneho opravného prostriedku v pôvodnom konaní nachádzal v ÚVTOS Želiezovce a po vynesení prvostupňového rozsudku si túto lehotu ponechal. S obhajcom sa však nevedel skontaktovať a až neskôr sa dozvedel, že obhajca prekonal v tom čase ochorenie COVID. Z tohto dôvodu bral za isté, že mu súd vzhľadom na pandemické opatrenia a spočívanie zákonných lehôt prinavrátí lehotu na podanie riadneho opravného prostriedku. Napriek tomu všetkému, že jeho obhajca mal ochorenie COVID, v spojitosti s ktorým boli pandemické opatrenia vytvorené, súdy mali tiež zavedené pandemické opatrenia a všetky tieto opatrenia neboli ešte v čase podania odvolania zrušené, súd mu mal lehotu na podanie riadneho opravného prostriedku navrátiť. Prostredníctvom obhajcu vo veci podal dovolanie, ktoré Najvyšší súd uznesením sp. zn. 3Tdo/58/2022 dňa 29.03.2023 odmietol. Najvyšší súd sa však v odôvodnení nezaoberal chybami konania, keďže svoje rozhodnutie opieral len o absenciu včas podaného riadneho opravného prostriedku. Vzhľadom na tento fakt, ostali okolnosti porušenia hmotnoprávneho ustanovenia nepreskúmané. Nepriamo Najvyšší súd

poukázal na jedinou možnosť vykonania nápravy prípadného pochybenia a to formou obnovy konania. Navrhol, aby podľa § 394 odsek 1 Trestného poriadku bola obnova konania povolená.

Krajský súd v Nitre (ďalej len „nadriadený súd“), ktorému súd prvého stupňa predložil vec 06.11.2024 na rozhodnutie o sťažnosti odsúdeného, pri rozhodovaní o nej podľa § 192 odsek 1 písmeno a/, písmeno b/ Trestného poriadku preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému tento sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce tomuto výroku napadnutého uznesenia.

Plnením tejto svojej prieskumnej povinnosti nadriadený súd zistil, že súd prvého stupňa nespĺnenie podmienok obnovy konania v prejednávanej veci, ustanovených v § 394 Trestného poriadku, zistil správne a zákonu zodpovedajúcim spôsobom. Taktiež zistil, že odôvodnenie napadnutého uznesenia je v súlade s ustanovením § 176 odsek 2 Trestného poriadku, pretože obsahuje všetky, pre rozhodnutie o návrhu odsúdeného podstatné skutočnosti, ktoré súd prvého stupňa považoval za dokázané, dôkazy, o ktoré sa jeho skutkové zistenia opierajú, úvahy, na základe ktorých skutočnosti, ktoré považoval za dokázané, v hore naznačenom smere posudzoval, s ktorými sa aj nadriadený súd stotožňuje a na ne poukazuje, nepovažujúc za potrebné ich zmeniť ani doplniť.

Nadriadený súd tak, ako i súd prvého stupňa, predovšetkým konštatuje, že konanie o povolenie obnovy konania sa obmedzuje len na zistenie, či vyšli najavo nové skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Z hľadiska splnenia podmienok na povolenie obnovy konania nie je rozhodujúce, či o skutočnostiach alebo dôkazoch, ktoré sa v návrhu uplatňujú, navrhovateľ vedel, ale či tieto skutočnosti alebo dôkazy boli alebo neboli skôr známe súdu. V konaní o povolenie obnovy konania v zásade neplatí revízny princíp pôvodného konania, čo do verifikácie a prehodnocovania už vykonaných (a obsahovo nezmenených) dôkazov, či skutočností, na základe ktorých bol ustálený skutkový stav súdom prvého, resp. druhého stupňa v pôvodnom konaní, ani preskúmvanie vecnej správnosti rozhodnutia (R 6/1997), či zákonnosť postupu súdu vo vzťahu k obhajobe (R 35/1988). Účelom obnovy konania, ako mimoriadneho opravného prostriedku, pre ktorý zákon taxatívne stanovuje dôvody charakteristické svojou rigoróznosťou kvôli ich možnému zásahu do stability a nezmeniteľnosti právoplatného rozhodnutia, je odstrániť nedostatky skutkového charakteru spočívajúce najmä v neúplnosti zhromaždených skutočností a dôkazov, na ktorých je právoplatné rozhodnutie postavené.

Súd rozhodujúci o návrhu postupuje v dvoch na seba naväzujúcich etapách, pričom v prvom rade hodnotí návrh na obnovu konania z hľadiska, či sú v ňom uvádzané také skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli skôr, teda v pôvodnom konaní, súdu známe. Skutočnosťou súdu skôr neznámou sa pritom rozumie objektívne existujúci jav, ktorý nie je v tej istej veci dôkazom, ale ktorý môže mať vplyv na zistenie skutkového stavu veci v zmysle § 2 odsek 10 Trestného poriadku, alebo rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva konštatujúce porušenie základných ľudských práv alebo slobôd obvineného bez možnosti nápravy jeho negatívnych dôsledkov (§ 394 odsek 4 písmeno a/ Trestného poriadku), resp. situácia predpokladaná v ustanovení § 394 odsek 4 písmeno b/ Trestného poriadku, ktorá reaguje primárne na aplikáciu takého zákonného ustanovenia vo vzťahu k odsúdenému, ktoré bolo neskôr v osobitnom type konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky vyslovené za nesúladné s Ústavou Slovenskej republiky a priamo negatívne ovplyvnilo postavenie odsúdeného. Novým dôkazom je dôkaz, ktorý nebol zahrnutý do pôvodného konania, t. j. nebol v konaní vôbec uplatnený alebo vykonaný, prípadne, ak takýto dôkaz bol síce v pôvodnom konaní vykonaný, avšak po právoplatnosti rozhodnutia nadobudol nový obsah (R 72/1980). Až po zistení, že o takéto skutočnosti alebo dôkazy ide, prichádza do úvahy hodnotenie súdu v druhej etape a to v tom smere, či by tieto mohli samy o seba alebo v spojení so skutočnosťami alebo dôkazmi skôr známymi viesť k inému procesnému výsledku, ako je pôvodný právoplatný rozsudok a až v prípade, že sú tieto obe uvedené podmienky splnené kumulatívne, súd môže povoliť obnovu konania v zmysle citovaného ustanovenia, v opačnom prípade návrh zamietne pre nespĺnenie zákonných predpokladov.

Nadriadený súd konštatuje, že odsúdený ani v písomnom odôvodnení sťažnosti neuviedol také skutočnosti, aby mal nadriadený súd k dispozícii také relevantné skutočnosti, okolnosti alebo právne úvahy, ktoré by boli spôsobilé, z hľadiska zistenia podmienok obnovy konania, spochybniť správnosť a úplnosť skutkových zistení súdu prvého stupňa, ako aj správnosť právnych úvah (zvlášť § 394 odsek

1 Trestného poriadku), na základe ktorých skutočností, ktoré považoval za dokázané, posudzoval jeho návrh na obnovu konania.

So sťažnosťmi námietskami odsúdeného, ktoré sú totožné so skutočnosťami uvádzanými v návrhu odsúdeného na obnovu konania, sa nadriadený súd tak, ako i súd prvého stupňa nestotožňuje, keďže jeho argumentácia bola primárne založená na jeho presvedčení, že vzhľadom na novelu Trestného zákona, ktorá nadobudla účinnosť dňa 06.08.2024 došlo k zmene právnej kvalifikácie skutku vzhľadom na zmenu ustanovenia § 125 odsek 1 Trestného zákona a uvedené sa musí vzťahovať aj na jemu právoplatne uložený trest odňatia slobody. Nadriadený súd primárne konštatuje, že úmyslom zákonodarcu v súvislosti s novelizáciou Trestného zákona účinnou od 06.08.2024 nebolo prehodnocovanie každého právoplatne uloženého trestu odňatia slobody, ktorý bol uložený podľa platných a účinných predpisov do 06.08.2024, čo vyplýva aj z prechodného ustanovenia § 438k odsek 7 Trestného zákona, ktorý upravuje právnu situáciu v prípade, že došlo k právoplatnému uloženiu trestu pred účinnosťou novely Trestného zákona za čin, ktorý už nie je definovaný ako trestný čin. Je potrebné ďalej zdôrazniť, že ani po zmene definície škody nezanikla trestnosť konania odsúdeného, ide stále o trestný čin podvodu podľa § 221 Trestného zákona a rozhodujúcou je skutočnosť, že trest odňatia slobody mu bol uložený podľa v tom čase platných a účinných ustanovení Trestného zákona. K argumentácii odsúdeného, pokiaľ ide o právne účinky nálezu Ústavného súdu č. 3/2024 zo dňa 03.07.2024 s poukazom na § 93 odsek 1 zákona o Ústavnom súde, nadriadený súd uvádza, že uvedený nález, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky vo výroku II. pozastavil účinnosť čl. I, čl. II bodu 39, čl. II bodu 134 v časti týkajúcej sa § 567t ods. 4 a čl. XVII zákona z 8. februára 2024, ktorým sa mení a dopĺňa Trestný zákon nie je dôvodom na obnovu konania podľa § 93 odsek 1 zákona o ústavnom súde, keďže ním podľa článku 125 odsek 3 Ústavy Slovenskej republiky nedošlo z strate účinnosti, časti alebo niektorého ustanovenia takého právneho predpisu, na základe ktorého súd v trestnom konaní odsúdeného vydal odsudzujúci rozsudok, ktorý nadobudol právoplatnosť, ale nebol vykonaný. K ďalšiemu tvrdeniu odsúdeného, že dôvodom na obnovu konania je neuloženie súhrnného trestu k odsúdeniu Okresným súdom Bratislava V sp. zn. 4T/66/2022 (a to aj poukazom na nevyužitie práva podať opravný prostriedok proti odsudzujúcemu rozsudku z dôvodu ochorenia obhajcu a odmietnutia dovolania odsúdeného Najvyšším súdom Slovenskej republiky), nadriadený súd dodáva, že v pôvodnom konaní mal súd o uvedenom odsúdení vedomosť, z obsahu spisu sp. zn. 2T/49/2021 nevyplýva, že by vzniesol v tomto smere odsúdený resp. jeho obhajca námietky, odsúdený aj jeho obhajca boli pri verejnom vyhlásení rozsudku prítomní a odsúdený nevyužil právo obrany v odvolacom konaní.

S poukazom na vyššie uvedené preto možno konštatovať, že žiadne iné nové dôkazy alebo skutočnosti, ktoré neboli súdu známe v pôvodnom konaní, odsúdený neuviedol.

Nadriadený súd preto poukazuje na skutočnosť, že síce v predmetnom konaní boli splnené formálne náležitosti návrhu na povolenie obnovy konania podľa § 399 odsek 1 Trestného poriadku, t. j. návrh podala osoba na to oprávnená, smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je obnova konania prípustná a nie je v zmysle § 395 Trestného poriadku vylúčená, avšak súčasne nebola zistená existencia takých nových skutočností alebo dôkazov súdu skôr neznámych, ktoré by mohli same osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine odsúdeného alebo na ktoré by pôvodne uložený trest odsúdeného bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Podľa 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť ak nie je dôvodná.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti a právne úvahy, nadriadený súd nezistiac žiadny dôvod na zrušenie napadnutého uznesenia a iné rozhodnutie o návrhu odsúdeného v jeho prospech, sťažnosť odsúdeného podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku zamietol, pretože nie je dôvodná. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný

prostriedok.